6 Ecuacións e inecuacións

Sabemos que a distancia entre dúas esculturas consecutivas é 17 metros.

Afonso foi, a boa marcha, da primeira escultura á cuarta, dando 60 pasos.

Charo observa que, paseando, con 54 dos seus pasos supera un pouco a terceira escultura e que con 80 pasos lle falta algo para chegar á cuarta.

1 Cal é a lonxitude de cada un dos pasos de Afonso?

2 Que medida lle asignariamos ao paso de Charo que sexa compatible coas súas observacións?
Dá o resultado cun número exacto de centímetros.

1. Solucións a estes problemas.

1 Ecuación. Solucións

Identidades e ecuacións

Cada unha das seguintes igualdades é unha identidade ou unha ecuación. Di cales son as ecuacións e dá unha solución de cada unha delas (encóntraa *a ollo*).

a) $3(x-5)-2x=x-15$

b) $3(x-5)=6$

c) $2^x \cdot 2^3 = 2^{x+3}$

d) $2^x \cdot 2^3 = 32$

e) $2^x \cdot 2^3 = 2^8$

f) $(x+3)^2 = x^2+6x+9$

g) $(x+3)^2 = 9$

- A igualdade $3x(x+5) = 3x^2+15x$ é unha **identidade,** porque é certa para calquera valor de x.
- A igualdade $3x(x+5)=0$ é certa para $x=0$ e para $x=-5$. Pero non se cumpre para ningún outro valor de x.

  A igualdade $3x(x+5)=0$ é unha *ecuación,* e $x=0$ e $x=-5$ son as súas *solucións.*

Unha **ecuación** é unha *proposta de igualdade*. Dela pretendemos saber o valor, ou os valores, da incógnita para os cales é certa a igualdade. A estes valores chámaselles **solucións** da ecuación.

Resolver unha ecuación é achar a súa solución (ou solucións) ou chegar á conclusión de que non ten.

Nesta unidade imos repasar métodos de resolución de ecuacións que xa coñeces e a aprender algúns novos.

Hai ecuacións que se poden resolver a *ollo*. Estupendo! O único inconveniente é que acaso teñan varias solucións e só sexamos capaces de ver unha delas.

E hai outras ecuacións para as cales non temos ningún procedemento de resolución. Pódese intentar chegar a unha solución *tenteando*.

Exercicio resolto

Encontrar, tenteando, algunha solución de cada unha das seguintes ecuacións:

a) $x^3+5=69$

b) $x^x = 3\,125$

c) $x^4 = 1\,000$

(Usa a calculadora)

a) Probamos para $x = 2, 3, 4, \ldots$

$$\left.\begin{array}{l} x=2 \rightarrow 2^3+5=13. \text{ NON É SOLUCIÓN.} \\ x=3 \rightarrow 3^3+5=32. \text{ NON É SOLUCIÓN.} \\ x=4 \rightarrow 4^3+5=69. \text{ SE É SOLUCIÓN.} \end{array}\right\} \text{Obtivemos a solución } x=4.$$

b) Probando con $x = 3, 4, 5$ chégase a que 5 é solución, pois $5^5 = 3\,125$.

c) $\left.\begin{array}{l} 5^4 = 625 \\ 6^4 = 1\,296 \end{array}\right\}$ Por tanto, a solución está entre 5 e 6. Probamos con 5,3; 5,4; 5,5; 5,6; 5,7; …

$\left.\begin{array}{l} 5{,}6^4 = 983{,}\ldots \\ 5{,}7^4 = 1\,055{,}\ldots \end{array}\right\}$ A solución é 5,6… Se quixésemos afinar máis, probariamos con 5,61; 5,62; 5,63; …

Actividades

1 As seguintes ecuacións teñen algunha solución enteira. Áchaa tenteando:

a) $5^x = 25$ b) $(x-5)^2 = 4$

c) $3^x = 81$ d) $3^{x-1} = 81$

e) $\sqrt{x+3} = 4$ f) $x^x = 256$

2 As seguintes ecuacións non teñen solución enteira.

Tenteando, obtén a solución de cada unha delas aproximando ata as décimas.

a) $x^5 = 400$ b) $x^4 = 5\,000$

c) $4^x = 200$ d) $x^x = 1\,000$

2 Ecuacións de primeiro grao

Unha ecuación de primeiro grao é aquela na que só aparecen expresións alxébri cas de grao 1. Despois de simplificalas, chegaremos a unha expresión do tip $ax + b = 0$.

Recordemos os pasos que convén dar para resolver unha ecuación de primeir grao que teña unha fisionomía complicada:

Ten en conta

Ás veces convén dar estes pasos noutra orde. Con práctica e sentido común, saberás que facer en cada caso.

1.° **Quitar parénteses,** se as hai.	$\frac{-x-1}{6} - \frac{3(x+5)}{12} = \frac{2(11-x)}{9} - 6$ $\frac{-x-1}{6} - \frac{3x+15}{12} = \frac{22-2x}{9} - 6$
2.° **Quitar denominadores,** se os hai. Para iso, multiplicaremos os dous membros polo mínimo común múltiplo dos denominadores.	mín.c.m. $(6, 12, 9) = 36$ $\frac{36(-x-1)}{6} - \frac{36(3x+15)}{12} = \frac{36(22-2x)}{9} - 216$ $6(-x-1) - 3(3x+15) = 4(22-2x) - 216$ $-6x - 6 - 9x - 45 = 88 - 8x - 216$
3.° **Pasar os termos** en x a un membro e os números ao outro.	$-6x - 9x + 8x = 88 - 216 + 6 + 45$
4.° **Simplificar** en cada membro.	$-7x = -77$
5.° **Despexar o** x.	$x = \frac{-77}{-7} = 11$
6.° **Comprobar a solución,** substituíndo en cada membro e vendo que coinciden os resultados.	$\frac{-11-1}{6} - \frac{3(11+5)}{12} = \frac{-12}{6} - \frac{48}{12} = -2 - 4 = -6$ $\frac{2(11-11)}{9} - 6 = 0 - 6 = -6$

Actividades

1 Resolve as seguintes ecuacións:

a) $3(x+5) = x + 1$

b) $3(x-1) + 5(x-2) = 7x$

c) $2(2x-3) + 1 = x - 5$

d) $3(5x-7) + 2(x-1) = 5x - 3$

e) $5x + 3(1-x) = 12 + 2(x-5)$

f) $4(2+3x) = 10(x-1) + 2(x+9)$

g) $2(x-3) - 5x + 7 = 13 - 11x$

2 Resolve as seguintes ecuacións:

a) $3(x-2) + 5(x-1) = 2x - 2(x+3) + 11$

b) $3x - 1 - (2x+1) = 1 - (x+2) - 3$

c) $\frac{3(x+2)}{2} + \frac{x-1}{5} = \frac{2(x+1)}{5} + \frac{37}{10}$

d) $\frac{2x-3}{2} - \frac{x+3}{4} = -4 - \frac{x-1}{2}$

e) $\frac{x}{2} + \frac{x}{4} + \frac{x}{8} = \frac{3x}{4} + \frac{1}{4}$

f) $x + \frac{2x-3}{9} + \frac{x-1}{3} = \frac{12x+4}{9}$

Problemas resoltos

1. A suma dun número máis a súa terceira parte é 48. De que número se trata?

1. Eliximos a incógnita: x é o número buscado.

A terceira parte do número é $\frac{x}{3}$.

Formulamos a ecuación e resolvémola:

$$x + \frac{x}{3} = 48 \rightarrow 3x + x = 3 \cdot 48 \rightarrow x = 36$$

Solución: O número buscado é 36.

2. Ana ten 8 anos máis que Raquel e entre as dúas suman 40 anos. Que idade ten cada unha?

2. Idade de Raquel, x; idade de Ana, $x + 8$

A ecuación sería:

$$x + (x + 8) = 40 \rightarrow 2x = 40 - 8 \rightarrow x = 16$$

Solución: Raquel ten 16 anos e Ana ten 24.

3. Rodrigo ten 54 000 €. Inviste unha parte nun negocio e o resto nun banco. No negocio gaña o 12%; e no banco, o 3%. Ao final gañou 4 320 €. Canto investiu en cada sitio?

3. Inviste no negocio x; inviste no banco $54\,000 - x$

Gaña no negocio o 12% de $x \rightarrow 0{,}12x$

Gaña no banco o 3% de $(54\,000 - x) \rightarrow 0{,}03 \cdot (54\,000 - x)$

$$0{,}12x + 0{,}03(54\,000 - x) = 4\,320$$

$$0{,}12x - 0{,}03x + 0{,}03 \cdot 54\,000 = 4\,320$$

$$0{,}09x = 2\,700 \rightarrow x = 2\,700 : 0{,}09 = 30\,000$$

Solución: Inviste 30 000 € no negocio e 24 000 € no banco.

4. A suma de tres números consecutivos é 87. Cales son os números?

4. O primeiro número é x. Os seguintes, $x + 1$ e $x + 2$.

Formulamos a ecuación:

$$x + (x + 1) + (x + 2) = 87 \rightarrow 3x + 3 = 87 \rightarrow x = 28$$

Solución: Os números son 28, 29 e 30.

Actividades

3 Se ao dobre dun número lle sumamos a cuarta parte do devandito número, o resultado é 189.

Cal é o número?

4 Eloísa ten 25 anos menos que súa nai. Entre as dúas teñen medio século.

Que idade ten cada unha?

5 Hai dous anos comprei unha bicicleta e un equipo de música por 260 €. Acáboos de vender por un total de 162 €, e perdín o 30% coa bicicleta e o 40% co equipo de música. Canto me custou cada cousa?

6 A suma de tres números consecutivos é catro veces o menor deles. Que números son?

3 Ecuacións de segundo grao

Cálculo mental

Resolve sen utilizar a fórmula e se é posible a ollo:

a) $x^2 = 9$

b) $x^2 - 9 = 0$

c) $5x^2 - 20 = 0$

d) $3x^2 - 300 = 0$

e) $(x-5)^2 = 25$

f) $(x-5)^2 = 4$

g) $3(x-2)^2 = 3$

h) $3(x-2)^2 - 3 = 0$

i) $7(x-4)^2 = 63$

k) $7(x-4)^2 - 63 = 0$

Ten en conta

As ecuacións incompletas tamén se poden resolver pola fórmula anterior, pero é moito máis cómodo resolvelas mediante o procedemento adxunto.

2. **Amplía** os teus coñecementos aprendendo a resolver ecuacións bicadradas.

As ecuacións de segundo grao son da seguinte forma:

$$ax^2 + bx + c = 0, \text{ con } a \neq 0$$

Ecuacións completas

Cando $b \neq 0$ e $c \neq 0$, dise que a ecuación é completa e resólvese aplicando a seguinte fórmula:

$$x = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a} \rightarrow \begin{cases} \text{Se } b^2 - 4ac > 0, \text{ hai dúas solucións.} \\ \text{Se } b^2 - 4ac = 0, \text{ hai unha solución.} \\ \text{Se } b^2 - 4ac < 0, \text{ non hai ningunha solución.} \end{cases}$$

Por exemplo, a ecuación $x^2 + x - 2 = 0$ é completa. Nela, $a = 1$, $b = 1$, $c = -2$. Resolvémola aplicando a fórmula:

$$x = \frac{-1 \pm \sqrt{1+8}}{2} = \frac{-1 \pm \sqrt{9}}{2} = \frac{-1 \pm 3}{2} \left\langle \begin{array}{l} x_1 = 1 \\ x_2 = -2 \end{array} \right\} \text{ Ten dúas solucións.}$$

Ecuacións incompletas

Se $b = 0$ ou $c = 0$, a ecuación chámase incompleta e pódese resolver con moita sinxeleza, sen necesidade de aplicar a fórmula anterior:

- **Si $b = 0$** $\rightarrow$ Despexamos directamente x^2. Por exemplo:

$$3x^2 - 48 = 0 \rightarrow 3x^2 = 48 \rightarrow x^2 = 16 \rightarrow x = \pm\sqrt{16} = \pm 4$$

- **Si $c = 0$** $\rightarrow$ Factorizamos sacando factor común. Por exemplo:

$$2x^2 - x = 0 \rightarrow x(2x-1) = 0 \left\langle \begin{array}{l} x_1 = 0 \\ 2x - 1 = 0 \rightarrow x_2 = 1/2 \end{array} \right.$$

Exercicio resolto

Resolver as seguintes ecuacións:

a) $9x^2 + 6x + 1 = 0$ **b) $5x^2 - 7x + 3 = 0$** **c) $5x^2 + 45 = 0$**

a) $x = \dfrac{-6 \pm \sqrt{36-36}}{18} = \dfrac{-6}{18} = \dfrac{-1}{3}$. Solución única.

b) $x = \dfrac{7 \pm \sqrt{49-60}}{10} = \dfrac{7 \pm \sqrt{-11}}{10}$. Sen solución.

c) $5x^2 + 45 = 0 \rightarrow 5x^2 = -45 \rightarrow x^2 = -9 \rightarrow x = \pm\sqrt{-9}$. Sen solución.

Actividades

1 Resolve as seguintes ecuacións:

a) $10x^2 - 3x - 1 = 0$ b) $x^2 - 20x + 100 = 0$

c) $3x^2 + 5x + 11 = 0$ d) $2x^2 - 8x + 8 = 0$

2 Resolve estas ecuacións:

a) $2x^2 - 50 = 0$ b) $3x^2 + 5 = 0$

c) $7x^2 + 5x = 0$ d) $2x^2 + 10x = 0$

Ecuacións de segundo grao máis complexas

Lembra

$(x - a)^2 = x^2 - 2ax + a^2$

$(x + a)^2 = x^2 + 2ax + a^2$

$(x + a)(x - a) = x^2 - a^2$

Cando unha ecuación de segundo grao ten unha fisionomía máis complexa, debemos arranxala antes de aplicar o que lembramos na páxina anterior.

Teremos que quitar parénteses (se as hai), quitar denominadores (se os hai), agrupar termos e pasalos todos ao primeiro membro.

Só cando estea simplificada, utilizaremos os métodos que vimos.

Exercicios resoltos

1. **Resolver:**

$$(x+5)^2 - 2(x+1)(x-3) = 3x + 59$$

1. Desenvolvemos o cadrado e quitamos parénteses:

$$x^2 + 10x + 25 - 2(x^2 - 2x - 3) = 3x + 59$$

$$x^2 + 10x + 25 - 2x^2 + 4x + 6 = 3x + 59$$

$$-x^2 + 11x - 28 = 0 \to x^2 - 11x + 28 = 0 \to$$

$$\to x = \frac{11 \pm \sqrt{121 - 112}}{2} = \frac{11 \pm \sqrt{9}}{2} = \frac{11 \pm 3}{2} \begin{cases} x_1 = 4 \\ x_2 = 7 \end{cases}$$

Hai dúas solucións: $x_1 = 4$ e $x_2 = 7$.

2. **Resolver:**

$$\frac{(x-1)^2}{2} - \frac{(x+2)(x-2)}{4} = \frac{3}{4}$$

2. Quitamos os denominadores multiplicando por 4:

$$2(x-1)^2 - (x+2)(x-2) = 3$$

Efectuamos os produtos indicados:

$$2(x^2 - 2x + 1) - (x^2 - 4) = 3$$

Quitamos parénteses:

$$2x^2 - 4x + 2 - x^2 + 4 = 3$$

Simplificamos e resolvemos:

$$x^2 - 4x + 3 = 0 \to x = \frac{4 \pm \sqrt{16 - 12}}{2} = \frac{4 \pm 2}{2} \begin{cases} x_1 = 1 \\ x_2 = 3 \end{cases}$$

Hai dúas solucións: $x_1 = 1$ e $x_2 = 3$.

3. Actividades para **reforzar** a resolución de ecuacións de segundo grao complicadas.

Actividades

3 Resolve as seguintes ecuacións:

a) $(x-1)(x+1) + (x-2)^2 = 3$

b) $\dfrac{x(x+3)}{2} - \dfrac{(x+1)^2}{3} + \dfrac{1}{3} = 0$

c) $(x+2)(x-3) + x = 3$

4 Resolve estas ecuacións:

a) $(x+1)^2 - 2x(x+2) + 14 = 0$

b) $x(2x+1) - \dfrac{(x-1)^2}{2} = 3$

c) $(x+1)^2 - (x-1)^2 + 2 = x^2 + 6$

Problemas resoltos

1. O produto de dous números naturais consecutivos é 210. Que números son?

1. Chamámoslles x e $x + 1$ aos dous números.

Ecuación: $x(x + 1) = 210 \rightarrow x^2 + x - 210 = 0 \rightarrow$

$$\rightarrow x = \frac{-1 \pm \sqrt{1 + 840}}{2} = \frac{-1 \pm \sqrt{841}}{2} = \frac{-1 \pm 29}{2} \begin{cases} x_1 = -15 \\ x_2 = 14 \end{cases}$$

Como os dous números son naturais, só nos vale a solución positiva. Os números buscados son 14 e 15. (Efectivamente, $14 \cdot 15 = 210$).

2. Nun triángulo rectángulo, a hipotenusa mide 3 cm máis que o cateto maior, e este mide 3 cm máis que o menor. Canto miden os tres lados?

2. Chamámoslle x ao cateto menor.

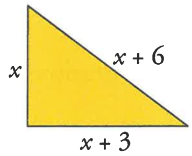

O outro cateto é $x + 3$, e a hipotenusa, $x + 6$.

Polo teorema de Pitágoras: $(x + 6)^2 = x^2 + (x + 3)^2 \rightarrow$

$$\rightarrow x^2 + 12x + 36 = x^2 + x^2 + 6x + 9 \rightarrow x^2 - 6x - 27 = 0 \rightarrow$$

$$\rightarrow x = \frac{6 \pm \sqrt{36 + 4 \cdot 27}}{2} = \frac{6 \pm 12}{2} \begin{cases} x_1 = -3 \\ x_2 = 9 \end{cases}$$ Só vale a solución positiva.

Os tres lados miden 9 cm, 12 cm e 15 cm.

Efectivamente, cúmprese que $9^2 + 12^2 = 81 + 144 = 225 = 15^2$.

3. A superficie dun rectángulo é 28 cm², e o seu perímetro, 22 cm. Canto miden os seus lados?

3. Se o perímetro mide 22 cm, a suma dos dous lados desiguais é 11 cm.

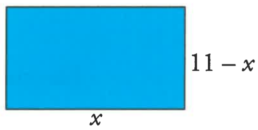

Chamámoslle x á lonxitude dun lado e $11 - x$ á do outro.

A área dun rectángulo é o produto dos seus lados:

$$x(11 - x) = 28 \rightarrow 11x - x^2 = 28 \rightarrow x^2 - 11x + 28 = 0 \rightarrow$$

$$\rightarrow x = \frac{11 \pm \sqrt{11^2 - 4 \cdot 28}}{2} = \frac{11 \pm \sqrt{9}}{2} = \frac{11 \pm 3}{2} \begin{cases} x_1 = 7 \\ x_2 = 4 \end{cases}$$

Se $x = 7$, entón $11 - x = 4$. Os dous lados miden 7 cm e 4 cm.

Se $x = 4$, entón $11 - x = 7$. Chégase á mesma solución.

Actividades

5 O produto de dous números naturais consecutivos é 90. Que números son?

6 Os tres lados dun triángulo miden 15 cm, 22 cm e 23 cm, respectivamente. Se aos tres lles restamos a mesma lonxitude, o triángulo resultante é rectángulo. Que lonxitude é esa?

7 A superficie dun rectángulo é 150 cm², e o seu perímetro, 50 cm.

Cales son as súas dimensións?

8 O produto de dous números é 10, e a súa suma, 6,5.

Que números son?

4. A área total dun cilindro de 15 cm de altura é 500π cm². Achar o raio.

4.

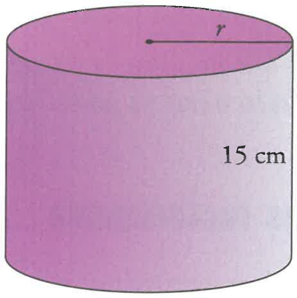

Lembremos que $A_{TOTAL} = 2A_{BASE} + A_{LATERAL}$

$A_{BASE} = \pi r^2$

$A_{LATERAL} = 2\pi r \cdot h = 2\pi r \cdot 15 = 30\pi r$

A área total, segundo nos din, é 500π cm². Con todos estes resultados, construímos a ecuación $2 \cdot \pi r^2 + 30\pi r = 500\pi$. Dividindo todo por 2π:

$$r^2 + 15r - 250 = 0 \rightarrow r = \frac{-15 \pm \sqrt{15^2 + 4 \cdot 250}}{2} = \frac{-15 \pm 35}{2} \begin{cases} r_1 = -25 \\ r_2 = 10 \end{cases}$$

A única solución válida é 10. É dicir, o raio é de 10 cm.

5. A área total dun cilindro de 15 cm de altura é 1 500 cm². Achar o seu raio.

5. Este problema é idéntico ao anterior, pero a área non está dada para que se poida simplificar. Para resolvelo, teremos que manexar números aproximados.

$$2\pi r^2 + 2\pi r \cdot 15 = 1\,500 \rightarrow 2\pi r^2 + 30\pi - 1\,500 = 0$$

$$r = \frac{-30\pi \pm \sqrt{(30\pi)^2 + 4 \cdot 2\pi \cdot 1\,500}}{4\pi} = 9{,}68 \text{ cm}$$

Con calculadora:

$\boxed{\sqrt{}}\ \boxed{(}\ \boxed{(}\ 30 \boxed{\times} \pi \boxed{)}\ \boxed{x^2}\ \boxed{+}\ 4 \boxed{\times} 2 \boxed{\times} \pi \boxed{\times} 1\,500 \boxed{)}\ \boxed{-}\ 30 \boxed{\times} \pi \boxed{=}\ \boxed{\div}\ \boxed{(}\ 4 \boxed{\times} \pi \boxed{)}\ \boxed{=}$

6. Un investidor deposita 10 000 € a unha certa porcentaxe. Ao cabo dun ano engade 20 000 € e mantén todo o capital á mesma porcentaxe. Ao finalizar o 2.° ano devólvenlle 32 025 €. A que porcentaxe impuxo o seu capital?

6. Chamámoslle x ao índice de crecemento anual. (É dicir, se o tanto por cento é r, entón x é $1 + r/100$).

	COMEZO		FINAL
1.° ANO	10 000	$\xrightarrow{\cdot x}$	$10\,000x$
2.° ANO	$10\,000 \cdot x + 20\,000$	$\xrightarrow{\cdot x}$	$(10\,000 \cdot x + 20\,000) \cdot x$

Polo tanto: $(10\,000x + 20\,000)x = 32\,025$

$$10\,000x^2 + 20\,000x - 32\,025 = 0$$

Resólvese a ecuación e obtense como única raíz positiva 1,05.

Se o índice de crecemento anual é 1,05, entón a porcentaxe de aumento anual é do 5%.

Actividades

9 A área total dun cilindro de 22 m de altura é 1 110π m². Acha o seu raio.

10 A área total dun cilindro de 22 m de altura é 2 380 m². Acha o seu raio.

11 Un investidor deposita 20 000 € a unha certa porcentaxe. Ao cabo dun ano engade 10 000 € e mantén todo o capital á mesma porcentaxe. Ao finalizar o 2.° ano devólvenlle 35 200 €. A que porcentaxe impuxo o seu capital inicial?

4 Outros tipos de ecuacións

Hai ecuacións que non son de primeiro ni de segundo grao, pero que poderás re-solvelas aplicando o que xa sabes. Vexamos algúns exemplos.

Ecuacións factorizadas

Queremos resolver a ecuación $x(x-1)(x^2-5x+6)=0$.

No primeiro membro aparece o produto de tres factores. Para que un produt sexa cero, é necesario que un dos factores sexa cero.

Por tanto, igualamos a cero cada un dos factores:

$$x(x-1)(x^2-5x+6)=0 \begin{cases} x_1 = 0 \\ x-1=0 \;\rightarrow\; x_2 = 1 \\ x^2-5x+6=0 \begin{cases} x_3 = 2 \\ x_4 = 3 \end{cases} \end{cases}$$

Non o esquezas

Para resolver unha ecuación deste tipo:

$$[\ldots]\cdot[\ldots]\cdot[\ldots]=0$$

é dicir, "produto de varios factores igualado a cero", igualamos a cero cada un dos factores e resolvemos as correspondentes ecuacións.

Ecuacións con radicais

Resolvamos a ecuación $\sqrt{x^2+7}+2=2x$:

- Illamos o radical nun membro, pasando ao outro o demais:

$$\sqrt{x^2+7}=2x-2$$

- Elevamos ao cadrado os dous membros:

$$(\sqrt{x^2+7})^2=(2x-2)^2 \;\rightarrow\; x^2+7=4x^2-8x+4$$

- Pasamos todo a un membro e ordenámolo:

$$x^2+7-4x^2+8x-4=0 \;\rightarrow\; -3x^2+8x+3=0$$

- Resolvemos a ecuación obtida: $(a=-3,\; b=8,\; c=3)$

$$x=\frac{-8\pm\sqrt{64+36}}{-6}=\frac{-8\pm\sqrt{100}}{-6}=\frac{-8\pm 10}{-6} \begin{cases} x_1=-1/3 \\ x_2=3 \end{cases}$$

- Neste tipo de ecuacións (con radicais), ao elevar ao cadrado (2.° paso), poder aparecer solucións falsas. Por iso, é **necesario comprobar as solucións obtida** substituíndoas na ecuación inicial. Neste caso, $x=-1/3$ *non* é solución, perc $x=3$ si que é.

A ecuación ten unha solución: $x=3$

Non o esquezas

Para resolver unha ecuación na que aparece un radical:

- Íllase o radical nun dos membros.
- Elévanse ao cadrado os dous membros, co que desaparece o radical.
- Resólvese a ecuación resultante.
- Compróbase a validez de cada solución sobre a ecuación inicial.

Actividades

1 Resolve as seguintes ecuacións:

a) $(x-4)(x-6)=0$ b) $(x+2)(x-3)=0$

c) $x(x+1)(x-5)=0$ d) $(3x+1)(2x-3)=0$

e) $x(x^2-64)=0$ f) $(2x+1)(x^2+5x-24)=0$

2 Resolve.

a) $\sqrt{x}-3=0$ b) $\sqrt{x}+2=x$

c) $\sqrt{4x+5}=x+2$ d) $\sqrt{x+1}-3=x-8$

e) $\sqrt{2x^2-2}=1-x$ f) $\sqrt{3x^2+4}=\sqrt{5x+6}$

Ecuacións co x no denominador

Resolvamos a ecuación $\dfrac{200}{x} + 5 = \dfrac{200}{x-2}$:

- Para suprimir os denominadores, multiplicamos todo por $x \cdot (x-2)$:

$$200(x-2) + 5x(x-2) = 200x \rightarrow 200x - 400 + 5x^2 - 10x = 200x \rightarrow$$

$$\rightarrow 5x^2 - 10x - 400 = 0 \rightarrow x^2 - 2x - 80 = 0 \rightarrow$$

$$\rightarrow x = \frac{2 \pm \sqrt{4 + 320}}{2} \quad \begin{cases} x_1 = 10 \\ x_2 = -8 \end{cases}$$

- Comprobamos na ecuación inicial e vemos que ambas as solucións son válidas.

Por tanto, a ecuación inicial ten dúas solucións: $x = -8$ e $x = 10$.

Non o esquezas

Se nunha ecuación aparecen denominadores alxébricos, suprímense multiplicando os dous membros por eles.

As solucións obtidas hai que comprobalas na ecuación inicial.

Problemas resoltos

1. Un vendedor de rúa leva un certo número de reloxos, polos que pensa sacar 200 €. Pero comproba que dous deles están deteriorados. Aumentando o prezo dos restantes en 5 €, consegue recadar a mesma cantidade. Cantos reloxos levaba?

1. Levaba x reloxos. O prezo de cada un ía a ser $\dfrac{200}{x}$.

Quédanlle $x - 2$ reloxos. Véndeos a $\dfrac{200}{x-2}$. Este prezo é 5 € superior ao anterior:

$$\frac{200}{x-2} = \frac{200}{x} + 5$$ Esta ecuación é a mesma que resolvemos arriba.

A ecuación ten dúas solucións: –8 e 10. Só a positiva é válida, tendo en conta o contexto do problema.

Solución: Levaba 10 reloxos.

2. O lado menor dun triángulo rectángulo mide 5 cm. Calcular o outro cateto sabendo que a hipotenusa mide 1 cm máis ca el.

2.

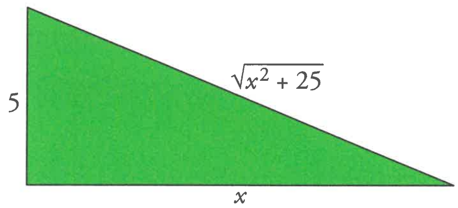

$$\sqrt{x^2 + 25} = x + 1$$

$$x^2 + 25 = (x+1)^2 \rightarrow$$

$$\rightarrow x^2 + 25 = x^2 + 2x + 1 \rightarrow$$

$$\rightarrow 2x = 25 - 1 \rightarrow x = 12$$

Solución: O outro cateto mide 12 cm.

Actividades

3 Resolve as ecuacións seguintes:

a) $\dfrac{10}{x+3} + 5 = 4x - 1$

b) $\dfrac{2\,000}{x} + 25 = \dfrac{2\,000}{x-4}$

c) $\dfrac{1}{x} + \dfrac{1}{x^2} = \dfrac{3}{4}$

4 Un grupo de amigos aluga un autocar por 2 000 € para unha excursión. Fallan 4 deles, polo que os asistentes deben pagar 25 € máis cada un deles. Cantos había ao principio?

5 Nun triángulo rectángulo, un cateto mide 8 cm. Calcula a lonxitude do outro cateto sabendo que a hipotenusa mide 2 cm máis ca el.

5 Inecuacións de primeiro grao

Ás veces, os enunciados que dan lugar a unha expresión alxébrica non din "é igual a", senón "é maior que" ou "é menor que". Estes enunciados dan lugar a expresións coma estas, chamadas **inecuacións:**

a) $2x + 4 > 0$ b) $10 - 5x \leq 15$

Lembra

$a < b$ a é menor que b.

$a \leq b$ a é menor que b ou igual a b.

$a > b$ a é maior que b.

$a \geq b$ a é maior que b ou igual a b.

Unha **inecuación** é unha desigualdade alxébrica. Ten dous membros entre os cales aparece un de estes signos: $<$, $\leq$, $>$, $\geq$.

Chámaselle **solución** dunha inecuación a calquera valor da incógnita que fai certa a desigualdade.

As inecuacións adoitan ter infinitas solucións (só hai un número igual, pero hai infinitos números menores que outro).

Resolución dunha inecuación de primeiro grao

Para resolver unha ecuación, seguiamos unha serie de pasos: quitar parénteses, quitar denominadores, pasar os x a un membro e os números ao outro…

Todos eles son válidos, exactamente igual, para as inecuacións, salvo un:

Se se multiplican ou se dividen os dous membros dunha inecuación por un número negativo, a desigualdade cambia de sentido.

Non o esquezas

$2 < 5 \rightarrow -2 > -5$

$-x > 3 \rightarrow x < -3$

$-2x \geq 1 \rightarrow x \leq \frac{-1}{2}$

Exercicio resolto

Resolver estas inecuacións:

a) $2x + 1 < 7$

b) $7 - 5x \leq 12$

a) $2x + 1 < 7 \rightarrow 2x < 6 \rightarrow x < 6 : 2 \rightarrow x < 3$

Solución: x pode ser calquera número menor que 3.

Conxunto de solucións: $(-\infty, 3)$

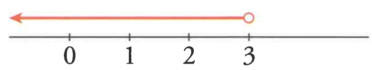

b) $7 - 5x \leq 12 \rightarrow -5x \leq 12 - 7 \rightarrow -x \leq 5 : 5 \rightarrow -x \leq 1 \rightarrow x \geq -1$

(Ao cambiar de signo, cambia o sentido da desigualdade).

Solución: x pode ser -1 ou calquera número maior ca el.

Conxunto de solucións: $[-1, +\infty)$

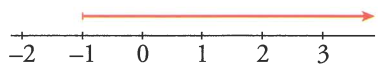

4. No teu CD podes **reforzar** a resolución de inecuacións de primeiro grao.

Actividades

1 Traduce a linguaxe alxébrica.

a) O triplo dun número máis 8 unidades é menor que 20.

b) O dobre do número de persoas da miña clase non supera 70.

2 Resolve e representa graficamente as solucións.

a) $5x < -5$ b) $2x + 3 \geq 7$

c) $104 - 9x \leq 4(5x - 3)$ d) $3(4 - x) > 18x + 5$

e) $\frac{x}{4} - x \geq \frac{5x}{3} - \frac{1}{6}$ f) $\frac{4 - 2x}{3} > 2(x - 3)$

Sistemas de inecuacións

Observa

Cando dicimos "as solucións *son* $x < 3$" queremos dicir "as solucións *son* todos os números menores que 3".

Analogamente, $x \geq -1$ significa "o número -1 e todos os números maiores ca el".

Se desexamos encontrar as solucións comúns a varias inecuacións, dicimos que forman un **sistema de inecuacións.**

Por exemplo:

- As solucións de $2x + 1 < 7$ son $x < 3$

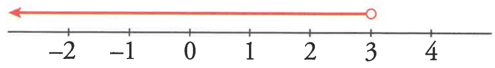

- As solucións de $7 - 5x \leq 12$ son $x \geq -1$

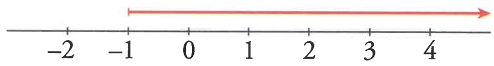

Por tanto, as solucións do sistema formado por ambas as ecuacións:

$$\begin{cases} 2x + 1 < 7 \\ 7 - 5x \leq 12 \end{cases} \quad \text{son } -1 \leq x < 3$$

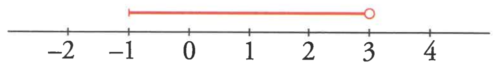

Exercicios resoltos

1. Resolver este sistema de inecuacións:

$$\begin{cases} \mathbf{3x + 2 \leq 17} \\ \mathbf{5 - x < 2} \end{cases}$$

5. **Reforza** a resolución de sistemas de inecuacións.

1. 1.ª inecuación: $3x + 2 \leq 17 \rightarrow 3x \leq 15 \rightarrow x \leq 5$

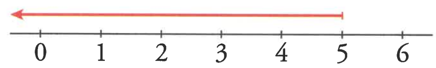

2.ª inecuación: $5 - x < 2 \rightarrow -x < 3 \rightarrow x > 3$

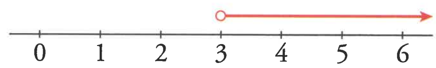

Sistema: *Solución:* $3 < x \leq 5$

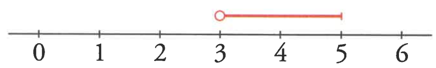

A solución do sistema é calquera número maior que 3 que non supere o 5.

2. Canto vale un chocolate con churros no bar da esquina? Onte fomos 6 persoas e custounos máis de 20 €. Hoxe fomos 8 persoas e custou menos de 30 €.

2. Chamámoslle x ao prezo do chocolate con churros:

Onte: $6x > 20 \rightarrow x > 3,\widehat{3} \rightarrow x \geq 3,34$ €

Hoxe: $8x < 30 \rightarrow x < 3,75$ € $\rightarrow x \leq 3,74$ €

Por tanto, o seu prezo está comprendido entre 3,34 € e 3,74 €. Probablemente sexa 3,50 €.

Actividades

3 Resolve os seguintes sistemas de inecuacións:

a) $\begin{cases} 3x \leq 15 \\ 2x \geq 8 \end{cases}$ b) $\begin{cases} 3x - 5 \leq x + 12 \\ x + 4 < 5x - 8 \end{cases}$

c) $\begin{cases} 5x - 7 > 23 \\ 3 - 2x > x - 30 \end{cases}$ d) $\begin{cases} -2x - 1 \geq 14 - 8x \\ 5x + 8 > 6x + 5/2 \end{cases}$

4 Tres amigos contratan tres viaxes a Praga. Cústalles algo menos de 2 200 € en total. Cinco amigos contratan a mesma viaxe. Por ser cinco, fanlles unha bonificación de 500 €, polo cal pagan algo máis de 3 000 €.

Canto vale esa viaxe a Praga se sabemos que é múltiplo de 10 €?

Exercicios e problemas

PRACTICA

Ecuacións: solucións por tenteo

1 Busca por tenteo unha solución exacta de cada unha das seguintes ecuacións:

a) $2^{x+3} = 32$ b) $\sqrt{2x+1} = 9$

c) $x^{x+1} = 8$ d) $(x-1)^3 = 27$

2 As seguintes ecuacións teñen máis dunha solución enteira. Búscaas tenteando.

a) $(x+1)^2 = 4$ b) $(x+1)(x-3) = 0$

c) $x^2 = 2x$ d) $3(x-2)^2 = 3$

3 Acha por tenteo unha aproximación ata as décimas de cada unha das seguintes ecuacións:

a) $x^3 + x^2 = 20$ b) $x^x = 35$

c) $3^x = 1\,000$ d) $x^3 = 30$

Ecuacións de primeiro grao

4 Resolve as seguintes ecuacións:

a) $\frac{1-2x}{9} = 1 - \frac{x+4}{6}$

b) $\frac{3x+2}{5} - \frac{4x-1}{10} + \frac{5x-2}{8} = \frac{x+1}{4}$

c) $\frac{x-3}{2} - \frac{5x+1}{3} = \frac{1-9x}{6}$

d) $\frac{x+1}{2} + \frac{x-3}{5} - 2x = \frac{x-8}{5} - 6$

5 Resolve as seguintes ecuacións:

a) $\frac{1+12x}{4} + \frac{x-4}{2} = \frac{3(x+1)-(1-x)}{8}$

b) $\frac{3x-2}{6} - \frac{4x+1}{10} = -\frac{2}{15} - \frac{2(x-3)}{4}$

c) $\frac{2x-3}{6} - \frac{3(x-1)}{4} - \frac{2(3-x)}{6} + \frac{5}{8} = 0$

6 As seguintes ecuacións son de primeiro grao. Compróbao e resólveas:

a) $(x+1)^2 + (x-2)^2 = (x+2)^2 + (x-1)^2$

b) $4(x-3)(x+3) - (2x+1)^2 = 3$

c) $(x-3)^2 + 1 = (x+2)^2 - 4x - 3(x-1)$

d) $5(x-3)^2 + x^2 - 46 = -(2x+1)(1-3x)$

e) $(4x-3)(7x+2) - (3-4x)^2 = 3x(4x-5) - 2$

7 Resolve as seguintes ecuacións:

a) $\frac{(x-3)^2}{4} - \frac{(2x-1)^2}{16} = \frac{35}{16}$

b) $\frac{(2x-4)^2-1}{8} = \frac{x(x+1)}{2} + 5$

c) $\frac{x+3}{5} + \frac{(x-1)^2}{4} = \frac{x^2+1}{4}$

d) $x + \frac{x^2}{2} = \frac{(x+2)^2}{2}$

Ecuacións de segundo grao

8 Resolve as seguintes ecuacións:

a) $x^2 - 2x - 3 = 0$

b) $2x^2 - 7x - 4 = 0$

c) $2x^2 - 5x - 3 = 0$

d) $x^2 + x + 2 = 0$

9 Resolve:

a) $4x^2 - 64 = 0$

b) $3x^2 - 9x = 0$

c) $2x^2 + 5x = 0$

d) $2x^2 - 8 = 0$

10 Resolve as seguintes ecuacións de segundo grao:

a) $-2x^2 - x + 3 = 0$ b) $100x^2 - 25 = 0$

c) $\frac{5}{2}x^2 + 3x = 0$ d) $-x^2 + 3x + 10 = 0$

11 Resolve:

a) $(x-3)(x+3) + (x-4)(x+4) = 25$

b) $(x+1)(x-3) + (x-2)(x-3) = x^2 - 3x - 1$

c) $2x(x+3) - 2(3x+5) + x = 0$

12 As seguintes ecuacións son de segundo grao e incompletas. Resólveas sen aplicar a fórmula xeral:

a) $(3x+1)(3x-1) + \frac{(x-2)^2}{2} = 1 - 2x$

b) $\frac{x^2+2}{3} - \frac{x^2+1}{4} = \frac{x+5}{12}$

c) $\frac{(2x-1)(2x+1)}{3} = \frac{3x-2}{6} + \frac{x^2}{3}$

13 Resolve as seguintes ecuacións de segundo grao:

a) $(x+1)^2 - 3x = 3$

b) $(2x+1)^2 = 1 + (x-1)(x+1)$

c) $\dfrac{(x+1)(x-3)}{2} + x = \dfrac{x}{4}$

d) $x + \dfrac{3x+1}{2} - \dfrac{x-2}{3} = x^2 - 2$

e) $\dfrac{x(x-1)}{3} - \dfrac{x(x+1)}{4} + \dfrac{3x+4}{12} = 0$

14 Resolve as seguintes ecuacións:

a) $\dfrac{x^2+1}{3} - 1 = \dfrac{x^2-4}{6} + x$

b) $\dfrac{x^2-x-4}{4} = \dfrac{x^2+x-2}{2}$

c) $x(x-3) + (x+4)(x-4) = 2 - 3x$

d) $3x(x+4) - x(x-1) = 13x + 8$

Outros tipos de ecuacións

15 Resolve as seguintes ecuacións:

a) $(2x-5)(x+7) = 0$

b) $(x-2)(4x+6) = 0$

c) $(x+2)(x^2+4) = 0$

d) $(3x+1)(x^2+x-2) = 0$

16 Di cales son as solucións de estas ecuacións:

a) $(x-2)(x+3)(2x-5) = 0$

b) $x^2(x-6)(3x-1) = 0$

c) $(2-x)(x-7)(x^2-9) = 0$

d) $x(x^2+1)(6x-3) = 0$

17 Resolve.

a) $x - \sqrt{x} = 2$

b) $x - \sqrt{25 - x^2} = 1$

c) $x - \sqrt{169 - x^2} = 17$

d) $x + \sqrt{5x+10} = 8$

e) $\sqrt{2x^2+7} = \sqrt{5-4x}$

f) $\sqrt{x+2} + 3 = x - 1$

18 Resolve estas ecuacións:

a) $\dfrac{2}{x} - \dfrac{1}{2x} = \dfrac{3x}{2}$

b) $\dfrac{800}{x} - 50 = \dfrac{600}{x+4}$

c) $\dfrac{1}{x^2} - 2 = \dfrac{3-x}{3x^2}$

d) $\dfrac{x}{2} = 1 + \dfrac{2x-4}{x+4}$

19 Resolve:

a) $\dfrac{100}{x} + 5 = \dfrac{90}{x-4}$

b) $\dfrac{250}{x+1} - 5 = 3(4x-1)$

c) $\dfrac{1}{x} + \dfrac{2}{x^2} = \dfrac{5}{9}$

d) $\dfrac{2-x}{2} + \dfrac{4}{2+x} = 1$

20 Calcula a solución das seguintes ecuacións:

a) $(x^2-9)(\sqrt{x}-3) = 0$

b) $x(\sqrt{x} - x + 2) = 0$

c) $(2x^2+6)(\sqrt{x}-2) = 0$

d) $(\sqrt{x}+1)(\sqrt{x}-1) = 0$

Inecuacións

21 **Exercicio resolto**

Resolver a inecuación $\dfrac{7-3x}{2} < x + 1$.

Suprimimos denominadores e agrupamos os termos como nas ecuacións:

$$7 - 3x < 2x + 2 \rightarrow -3x - 2x < 2 - 7 \rightarrow$$
$$\rightarrow -5x < -5 \xrightarrow{*} 5x > 5 \rightarrow x > 1$$

(*) Ao multiplicar por –1 para cambiar de signo, cambia tamén o signo da desigualdade.

Solucións: $(1, +\infty)$

22 Acha o conxunto de solucións das inecuacións seguintes:

a) $3x - 7 < 5$

b) $2 - x > 3$

c) $7 \geq 8x - 5$

d) $1 - 5x \leq -8$

e) $6 < 3x - 2$

f) $-4 \geq 1 - 10x$

23 Resolve as seguintes inecuacións:

a) $\dfrac{2(x+2)}{3} < 2x$

b) $\dfrac{x-1}{2} > x + 1$

c) $\dfrac{x-4}{4} + 1 \leq \dfrac{x+4}{8}$

d) $1 - x \leq \dfrac{x}{3}$

24 Traduce a linguaxe alxébrica:

a) O cadrado dun número é menor que o dobre dese número máis 15.

b) Se crecera 15 cm, superaría a estatura que se require para entrar no equipo de baloncesto, que é 1,80 cm.

c) O perímetro dun cadrado é menor que 15.

Exercicios e problemas

25 Acha o conxunto de solucións dos seguintes sistemas de inecuacións:

a) $\begin{cases} x-1>0 \\ x+3>0 \end{cases}$ b) $\begin{cases} 2-x>0 \\ 2+x\geq 0 \end{cases}$

c) $\begin{cases} x+1\geq 0 \\ x-4\leq 0 \end{cases}$ d) $\begin{cases} x>0 \\ 3-x\leq 0 \end{cases}$

26 Resolve os seguintes sistemas de inecuacións:

a) $\begin{cases} 2x+4>20 \\ x-25\leq 5-2x \end{cases}$ b) $\begin{cases} 4x+6\leq 2x+16 \\ 3x+2\geq 2x+5 \end{cases}$

c) $\begin{cases} x-3<2x+1 \\ 5-2x>3x \end{cases}$ d) $\begin{cases} 4x-5\geq 11 \\ x+2<12-x \end{cases}$

Pensa e resolve

27 Unha persoa compra un equipo de música e un ordenador por 2 500 €, e véndeos, despois dalgún tempo, por 2 157,5 €. Co equipo de música perdeu o 10% do seu valor, e co ordenador, o 15%. Canto lle custou cada un?

28 Calcula a idade de Alberte sabendo que dentro de 22 anos terá o triplo da súa idade actual.

29 A área dunha lámina de bronce é de 60 cm^2 e a súa base mide 5/3 da súa altura. Acha as dimensións da lámina.

30 Problema resolto

Un grupo de estudantes sae a cear, e cada un ten que pagar 18 €. Se fosen dúas persoas menos, terían que pagar, pola mesma conta, 6 € máis cada un. Cantos saíron a cear? Canto lles custou en total?

x = "número de estudantes que saíron a cenar"

x estudantes a 18 € cada un $\rightarrow$ $18x$ é o custo total.

$(x-2)$ estudantes tocarían a 18 + 6 = 24 € cada un, logo $24(x-2)$ é o custo total.

Os dous custos obtidos deben ser iguais:

$$18x = 24(x-2) \rightarrow 18x = 24x - 48 \rightarrow$$
$$\rightarrow 48 = 6x \rightarrow x = 8$$

Saen a cear 8 estudantes.

A conta é de $18 \cdot 8 = 144$ €.

31 Un granxeiro vai ao mercado para vender unh partida de botellas de leite a 0,50 € a botella. No ca miño rómpenselle 60 botellas. Para obter o mesmo be neficio, aumenta en 0,05 € o prezo de cada botell Con cantas botellas saíu da granxa? Canto diñeiro pre tende gañar?

32 Nun triángulo rectángulo, un dos catetos mide o 3/5 da hipotenusa, e o outro cateto mide 5 cm meno que esta. Acha o perímetro do triángulo.

33 Os lados dun triángulo miden 18 cm, 16 cm 9 cm, respectivamente. Se restamos unha mesma canti dade aos tres lados, obtemos un triángulo rectángulo Que cantidade é esa?

34 Se se aumenta en 3 m o lado dun cadrado, a su perficie aumenta en 75 m^2. Cal é o seu lado?

35 A suma de dous números é 40. Áchaos, sabend que o menor máis a raíz cadrada do maior é 10.

36 Un grupo de estudantes aluga un piso por 700 € ao mes. Se fosen dous máis, cada un pagaría 40 € me nos. Cantos son?

37 Problema resolto

Unha oposición consta de dous exames: un escrito que é o 65% da nota, e outro oral, que é o 35%. S un opositor ten no escrito un 4, que nota ten que sa car como mínimo no oral para aprobar?

$$\text{Nota final} = 0{,}65 \cdot \underbrace{\text{ESCRITO}}_{4} + 0{,}35 \cdot \underbrace{\text{ORAL}}_{x}$$

Buscamos o valor de x de forma que $0{,}65 \cdot 4 + 0{,}35x \geq 5$

$$2{,}6 + 0{,}35x \geq 5 \rightarrow 0{,}35x \geq 2{,}4 \rightarrow x \geq 6{,}86$$

No oral ten que sacar, como mínimo, un 6,86.

38 Un profesor de lingua calcula a nota final dos seu alumnos mediante dous exames: un escrito, que é 75% da nota final, e outro de lectura, que é o 25%. U alumno obtén no de lectura un 6. Que nota ten que sa car no escrito para obter como nota final polo meno un notable (a partir de 7)?

6. **Reforza** a resolución de problemas usando ecuación ou inecuacións.

Le e infórmate

Problemas diofánticos

Propoñémosche dous problemas para resolver con *ecuacións diofánticas*. Son problemas abertos que poden ter varias solucións, pero iso telo que indagar ti. Se hai varias, debes encontralas todas.

PROBLEMA 1

Rompeunos, nun moble, unha pata de 4 cm de altura. Para equilibrala, provisionalmente, dispoñemos dunha morea de discos de madeira de 5 mm de grosor, e doutro de discos de 3 mm. Cantos discos de cada clase usaremos?

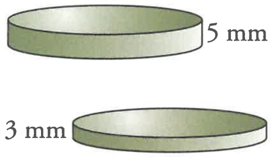

Sabías que...?

As ecuacións diofánticas caracterízanse por ter solucións naturais (algunhas veces, enteiras).

Chámanse así na honra de **Diofanto de Alexandría,** matemático do século III, considerado o primeiro alxebrista.

PROBLEMA 2

Nun test de 20 preguntas conséguense 5 puntos por cada resposta correcta, pérdense 3 por cada resposta errónea e outros 2 por cada pregunta sen contestar.

Que ten que acontecer para obter unha cualificación de 0 puntos? E para obter 50?

Autoavaliación

Reflexiona sobre a túa aprendizaxe

- Dominas a resolución de ecuacións de primeiro e segundo grao?
- Identificas outros tipos de ecuacións e resólvelas?
- Sabes resolver inecuacións de primeiro grao?
- Adquiriches destreza na formulación e resolución de problemas con ecuacións?
- Aprendiches a formular e resolver problemas con inecuacións?

Verifícao resolvendo exercicios

1 Resolve: a) $\frac{2(x+2)}{3} - 4(x-4) = \frac{3x-4}{2}$

b) $\frac{x^2+1}{3} - \frac{x^2-4}{6} = x + 1$

2 Resolve: a) $(x+3)(2x-5) = 0$; b) $3x - \sqrt{5-3x} = -1$

3 Resolve: a) $\frac{2(x-5)}{3} \le 2x - 6$

b) $\begin{cases} 5x - 3 > x + 5 \\ x - 6 \le 0 \end{cases}$

4 Acha as dimensións dun xardín rectangular cuxo perímetro é de 60 m, e a súa área, de 221 m^2.

5 Varios amigos quedan para cear nun restaurante e deben pagar 144 €. Como dous non teñen diñeiro, o resto debe achegar 12 € máis cada un. Cantos amigos son?

6 O perímetro dun triángulo isóscele é maior que 24 cm. Se o lado desigual mide 3 cm menos que os lados iguais, que podes dicir dos lados do triángulo?

7. No teu CD-ROM tes unha **autoavaliación moito máis ampla e completa.** Nel encontrarás, ademais, orientacións e, se o desexeas, as solucións dos exercicios.